BIBLIOTECA CENTRALĂ a „ABONAMENTULUI" SIBIIU

Anul al 56-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 210 Joi 3 August 1939
12 Pagini P IIII

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Pentru valorificarea agriculturii

Mai mult decât oricând, factorii autorizați să participe la o cât mai mare valorificare a produselor plugăriei naționale, se întrec în atențiuni și sforțări.

Astfel, după largile expuneri din Senat cu privire la însemnătatea primordială a agriculturii în economia țării noastre, cu resfrângeri de primul ordin în tot ce interesează statul, au intervenit noi contribuțiuni în aceeași direcțiune.

In recenta adunare generală a „Uniunii centrale a sindicatelor agricole", care înglobează pe agricultorii cei mai competenți ca doctrină și aplicațiune, pornindu-se de la anomalia că agricultura, cea mai veche și mai importantă ramură de producțiune din România, stă într'un raport numai de 55,45 la sută față de 44,12 la sută, cât reprezintă tânăra dar progresiva industrie, s'au preconizat în linii generale mijloacele prin care s'ar putea da plugăriei, și în special celei țărănești, acel impuls capabil s'o pună în adevărata ei valoare cantitativ și calitativ, și să asigure Tezaurului Statului venituri mult mai însemnate.

Asigurarea unui lot indivizibil, avantajarea importului mașinilor necesare agriculturii și a pieselor de schimb, manipulația silozurilor în condițiuni mai prielnice, extensiunea îngrășămintelor pentru obținerea unui spor însemnat de fertilitate pe tot cuprinsul țării, dezvoltarea și îmbunătățirea creșterii vitelor, utilizarea izlazurilor în scopul lor firesc și cruțarea cerealelor de a fi întrebuințate ca furaj, debușee cât mai multe în străinătate, înlesniri simțitoare pentru procurarea materialelor inerente exploatării roadelor pământului și alte măsuri de natură să contribue la propășirea economică a țării prin valorificarea la maximum a produselor agricole: iată punctele principale.

In acelaș timp, subsecretarul de stat dela domenii și agricultură, d. M. Șerban, într'un colind în Transilvania, tratând despre țelurile principale ale agronomiei sociale, și-a propus să insufle în conștiința învățătorilor și plugarilor legătura strânsă dintre școală și cultura pământului, necesitatea imperioasă de a se da țării nu numai oameni sănătoși la trup și la minte, ci și iubitori pasionați ai terenurilor ce posedă, când este vorba de masele rurale, pregătindu-se agricultori cât mai mulți și mai buni, în scopul de înalt interes național ca agricultura să fie scoasă din marasmul în care se găsește, să se ridice la nivelul capacității sale de folosință pentru plugari și pentru Stat.

Iată interesante și oportune preocupări pentru atingerea unui scop cu totul superior, ale căror rezultate depind de sigur de măsura în care le vor corespunde realizările.

IMPRESIONANTA NENOROCIRE DIN MUNTII FĂGĂRAȘULUI

Un director de bancă a căzut într'o prăpastie

Brașov, 31 Iulie

O impresionantă nenorocire s'a întâmplat în munții Făgărașului.

Directorul de bancă Fritz Lasini, de 50 de ani, originar din Rupea, un încercat turist, a plecat cu un grup de escursioniști, în munții Făgărașului.

Plecând eri dim. din Breaza (Făgăraș), grupul a ajuns cu bine la locul Urlea, angajându-se apoi pe coasta ce mărginește valea Pajiștei, spre vârful Urlei.

La punctul numit Poteca Mușeților, directorul Fritz a rămas în urma grupului. Pe când aceștia își continuau drumul, au auzit la un moment dat un strigăt înfiorător, și au putut vedea cum directorul se prăbușea dela o înălțime amețitoare, în prăpastie.

Dat fiind locul foarte accidentat, orice ajutor a fost imposibil.

Grupul de turiști a coborît înapoi, la Breaza și au anunțat autoritățile. Apoi, cu o echipă de ajutor, au plecat în căutarea celui căzut.

La lumina torțelor, au reușit să-l descopere, însă mort. Cadavrul lui era oribil mutilat, iar capul de nerecunoscut. Un spectacol care te îngrozea.

A fost transportat în comuna Breaza (Făgăraș), iar comandantul legiunii de jandarmi Făgăraș a deschis o anchetă, spre a vedea dacă nu cumva la mijloc e vorba de o sinucidere.

Citiți în corpul ziarului:

Importante desbateri asupra politicei externe engleze în Camera Comunelor

D. Sinclair acuză pe d. Chamberlain că înclină mai mult spre împăciuire

Declarațiile contelui Csaky

Contele Csaky, ministrul de externe al Ungariei a avut desigur intențiunea să profite de primul prilej pentru a arăta, în momentele acestea de tensiune internațională, care este poziția Ungariei. Prilejul l-a oferit deschiderea cursurilor universitare dela Sopron. Rostind o cuvântare pe care am publicat-o eri, contele Csaky a precizat că „niciun interes ungar nu este potrivnic intereselor axei" și că cu cât prietenii Ungariei „sunt atacați — înlăuntru sau în afară" cu atât se cuvine ca Ungaria să-și îndeplinească „puternica hotărâre de a rămâne credincioasă prietenilor".

Poziția politică a Ungariei este deci fixată: ea este alături de puterile axei Berlin-Roma. Și nu numai sentimental, ori ideologic ori numai politic, ci și pe plan militar, fiindcă, după cum a ținut să precizeze contele Csaky: „Ungaria nu amăgește pe nimeni, ci pune liniștită pe prietenii ei în curent cu proporțiile forței sale".

Cu alte cuvinte puterile axei știu pe ce forțe ungurești se pot bizui în cazul unui eventual conflict, forțe pe care Ungaria i le pune la dispoziție, fiindcă „prietenul se recunoaște în timpuri grele și este prețuit dacă în momente critice, el nu se retrage în dosul așa zisei înțelepciuni a lașități, ci ia liniștit partea prietenului".

Este o clarificare pe care contele Csaky a adus-o, care trebue subliniată și reținută.

In situația internațională actuală orice clarificare este plină de învățăminte.

Dar contele Csaky a vorbit și de „drepturile Ungariei".

„Suntem un popor pașnic — a spus ministrul de externe ungur — dacă suntem lăsați în pace".

Contele Csaky n'a precizat cine nu dă pace Ungariei. Noi nu cunoaștem putere străină care să fi căutat pricină Ungariei, dar cunoaștem teritorii cari au aparținut recent altui stat și care au fost ocupate de Ungaria.

Și dacă ar fi ca cel puțin pe viitor pacifismul Ungariei să fie într'adevăr legat numai de condițiunea ca alții să-i dea pace Ungariei, am mai putea crede în el.

Dar contele Csaky a adăugat:

„Aceasta nu înseamnă că renunțăm la cel mai mic drept al nostru, fiindcă numai popoarele condamnate la moarte încheie compromisuri cu ele însele".

Dacă știm să citim bine aceste rânduri, atunci reiese destul de clar că ministrul de externe ungur a făcut aluzie la pretențiile revizioniste ungare. Așa fiind, cade afirmația că Ungaria este o țară pașnică, fiindcă pacifism și revizionism sunt două noțiuni care se exclud. Contele Csaky nu trebuie să se îndoiască de aceasta și suntem convinși că nici nu se îndoește.

Și tot astfel este o profundă contrazicere între această declarație revizionistă și aceea că „ar fi fericit dacă s'ar putea crea cu toți vecinii o atmosferă de încredere".

Atâta vreme cât Ungaria va manifesta idei revizioniste, nu se poate stabili o atmosferă de încredere, fiindcă vecinii Ungariei sunt hotărîți să opue și politicește și, la nevoie, și cu forța, toată rezistența lor împotriva oricărei intenții revizioniste.

Dacă în prim aparte a discursului, contele Csaky a fost clar, în ce privește partea a doua a discursului preciziunea și claritatea noastră lămuresc deplin și ceeace contele Csaky, cu intenție, a lăsat nelămurit.

Premiul „San Remo"

pentru literatură a fost acordat unui german

Berlin, 31 (Rador). — Premiul italian San Remo pentru literatură și artă, ce se decerne, din doi în doi ani, celei mai bune publicații a unui autor străin asupra problemelor războiului și revoluției, a fost atribuit anul acesta, autorului german Hans Carossa, pentru ansamblul operelor sale.

Juriul a declarat că fiecare din operele sale cuprinde „o chintesență a vieții".

——xX⊙●⊙Xx——

Bancnote false englezești, fabricate într'o închisoare

Londra, 31 (Rador). — Doi funcționari ai închisorii Parkhurst, de pe insula Wright, au fost destituiți și arestați.

Poliția locală și Scotland Yard-ul au stabilit că bancnotele false de zece shillingi cari circulau în ultima vreme pe această insulă și în regiuni întinse din sudul Marei Britanii erau fabricate chiar în interiorul închisorii.

——ox⊙ ❖ ⊙xo——

Măsuri de pază

impotriva atentatelor teroriste în Anglia

Londa, 31 (Rador). — Cu titlu de precauțiune contra posibilității unor noui atentate teroriste irlandeze, o gardă militară a fost postată la arsenalul din Woolwich, la sud de Londra, care conține un stock considerabil de arme și munițiuni. Garda va rămâne aici, până la noui ordine.

Numărul efectivului ei este ținut secret în mod foarte riguros, dar se crede că el este ridicat.

Nu se știe, pe de altă parte, în ce moment autoritățile au aflat despre amenințarea cu un atentat comis contra arsenalului.

O „victimă" a ultimului atentat terorist dela Londra

Ceasornicul gării londoneze a fost sfărâmat de explozie. Dar cu toate că a fost lovit la ora 21,40, mecanismul a continuat să funcționeze până la 22,20

GLASUL RECUNOȘTINȚEI

de N. BATZARIA

E un glas care se aude rar și faptul acesta e un motiv în plus de a fi relevat, atunci când se prezintă ocazia. Dar mai cu seamă în cazul de care ne vom ocupa, trebue relevat, întâi pentru a arăta pe cei dela cari pornește acest glas și — al doilea — pentrucă prin el se exprimă adevăruri ce nu e bine să fie date uitării.

Iată, într'o comună din județul Timiș-Torontal — comunei îi spune Beșenova-Veche — s'a pus zilele acestea piatra fundamentală a unei biserici române ortodoxe.

La solemnitate au fost de față, în frunte cu prefectul județului, reprezentanții autorităților, populația comunei și — precum citim în darea de seamă — „toți învățătorii minorității bulgare din localitate".

Pentru mulți cititori este, poate, primul prilej când află de existența în județul Timiș-Torontal a unui element minoritar bulgăresc. Există, în adevăr, în acel județ o minoritate bulgară de câteva mii de suflete, care, dat fiind numărul ei foarte redus, nu influențează întru nimic asupra echilibrului național, hotărît favorabil nouă românilor în acea parte a țării, iar dată fiind situația ei geografică, este exclusă măcar ilu zia unor visuri iredentiste.

De altfel, precum vom vedea numai decât, sentimentele acestei mici minorități față de statul și poporul român sunt vrednice de laudă.

Deducem aceasta din modul cum a vorbit la solemnitatea în chestiune reprezentantul din ținutul Timiș al comitetului de organizare a comunității bulgare din România.

Reproducem din această cuvântare pasagiul ce urmează, așa cum a fost transmis de corespondentul local al ziarului nostru:

„In sufletele noastre — adică ale bulgarilor din România (N. R.) — nutrim o deosebită dragoste și recunoștință pentru poporul român. Nu putem uita niciodată gestul uman al voevozilor Brâncoveanu, Șerban și Duca. Aceștia, după tragicul sfârșit al răscoalei din Kiprovăț, nu numai că au dat adăpost strămoșilor noștri, dar i-au și dotat cu largi libertăți și astfel le-au asigurat viața și conservarea națională. Nu uităm nici nobilul gest al guvernelor din București, care, în secolele trecute, au tolerat pe pământul românesc acțiunea de eliberare a poporului bulgar, iar memoria jertfelor aduse de soldații români la Plevna o vom păstra în veci și în veci".

Sunt, fără îndoială, cuvinte frumoase, sunt chiar cuvinte îndueșătoare — și aceasta cu atât mai mult, cu cât exprimă adevăruri pe care istoria le-a înscris în paginile ei, iar nu puține din aceste pagini sunt scrise cu sângele vărsat din belșug al oștenilor români.

Sub impresia lor, suntem încredințați că autorul lor a fost sincer, când, ceva mai încolo, în cursul cuvântării sale, a declarat că elementul bulgar din județul Timiș-Torontal înțelege să-și unească forțele cu cele ale poporului român, dând întregul sprijin moral și material pentru întărirea nouei ordine de stat. Se ia, de asemenea, act cu mulțumire de declarația dela sfârșitul cuvântării, că, toți fiind conștienți de drepturile lor proprii, cetățenii români de origină etnică bulgară sunt gata oricând să se jertfească pentru Patria română.

(Continuare în pag. 2-a)

Țărmul însorit al Dobrogei

Mangalia

Pregătirile militare ale Danzigului

Oficiosul guvernului polon afirmă că Orașul Liber pășește pe calea periculoasă a Anschluss-ului

Varșovia, 31 (Rador). — Corespondentul agenției „Havas" transmite:

Pentru prima dată oficiosul „Gazeta Polska", într'o corespondență din Danzig, vorbește de pregătirile militare ce se fac în Orașul Liber. Sub titlul „Completări la adevărul cu privire la Danzig", ziarul dă următoarele amănunte:

Inainte de criza din Martie se aflau la Danzig 1.000 de oameni ai poliției teritoriale. Aceștia au fost reorganizați acum în trei regimente, fiecare cu câte 1.500 oameni. Două din aceste regimente sunt acum formate și al treilea a intrat în faza finală de organizare.

Trupele de protecție, — Heimwehr-ul Danzigului, — numără aproximativ 1.000 oameni. Trei regimente de poliție pot fi socotite egale cu o divizie de infanterie.

Trupele de protecție au fost unități tehnice la Danzig.

Toate aceste trupe sunt formate aproape exclusiv din germani veniți ca „turiști" și aduși pe apă în cursul lunilor Mai și Iunie de către vasele societății „Seedienst-Ostpreussen". Alți germani au sosit cu trenurile și în autocamioane.

In momentul de față se organizează centrul militar principal la Matzkau. Până la terminarea lui, trupele sunt adăpostite în trei cazărmi la Wiebenwall, Sangasse și Langfurt, în Centrala electrică și în abatoarele din Danzig, în ținceele din Zoppot, în halele de alimente și în sălile de gimnastică din Danzig și Bischofsberg și în alte părți.

Trupele acestea vor rămâne în aceste tabere provizorii însă scurt timp, până la terminarea centrului militar dela Matzkau.

Tunurile grele sosite la Danzig erau trimise dela Hamburg și Stettin și erau debarcate noaptea în docurile dela Schinau. Pe aceiași cale au fost aduse la Danzig 3 baterii de artilerie de campanie și 10 baterii antiaeriene cari au fost instalate la Bischofsberg, Hagensberg și Zigankenberg.

Treizeci și șase tunuri antitanc, 36 piese de artilerie însoțitoare și mai multe tunuri de 150 mm. au fost instalate la Heubude, pe coastă.

O parte din acest armament a luat firește calea frontierii dintre Prusia Orientală și teritoriul Orașului Liber.

Corespondentul din Berlin al oficiosului polon, care este autorul acestui articol, declară că incidentele cari s'au produs la această frontieră și în care au fost bruscați vameșii polonezi, aveau drept scop să împiedice exercitarea controlului și să ușureze intrarea în Danzig a armamentului german și în special a puștilor mitraliere și a muniților.

Corespondentul subliniază că o mare parte a acestui material de război este de origină cehă.

De altfel, toate șoselele ducând de pe teritoriul Danzigului spre Polonia au fost fortificate și dispun de construcții anti-tanc.

Corespondentul oficiosului polon ajunge la concluzia că aceste pregătiri nu pot fi socotite ca servind la apărarea Danzigului contra unei agresiuni poloneze întrucât Polonia nu are nici o intenție agresivă contra Orașului Liber. Ele sunt pregătiri „pe calea periculoasă a Anschlussului cu Reichul".

Danzigul amenință Polonia cu represalii economice

Danzig, 31 (Rador). — *Corespondentul agenției „DNB" transmite:*

Guvernul polonez a comunicat Senatului Orașului Liber că, cu începere dela 1 August, nu vor mai fi recunoscute certificatele eliberate de serviciul vămilor danzigheze pentru transporturile de grăsimi ale firmei „Amada Unida", cu destinație Polonia.

Senatul din Danzig a protestat energic contra acestei amenințări, a cărei realizare ar constitui o „acțiune directă" și o violare a acordului polono-danzighez din 22 Martie 1937, care rămâne în vigoare până la 31 Iulie 1940.

Senatul a protestat deasemeni energic contra unirii acestei afaceri de caracter pur economic cu chestiunea activității inspectorilor polonezi vamali.

In protestul său, Senatul a ridicat și chestiunea importului de scrumbii pescuite în apele danzigheze, contra căruia autoritățile poloneze au declarat interdicția de intrare, sub pretexte neinsemnate. Această interdicție este contrară principiului unui spațiu economic comun și constitue deasemenea o „acțiune directă".

Se află că Senatul a declarat, în cazul când amenințarea contra importului efectuat de firma „Amada Unida" ar fi efectuată și în cazul când interdicția de intrare lovind comerțul cu scrumbii danzigheze nu ar fi ridicată, că el s'ar vedea silit să recurgă la represalii de ordin economic.

Autoritățile poloneze au descoperit o organizație ilegală ucraineană

Serviciul special al „Universului"

Varșovia, 31 (A. T. E.). — Noaptea trecută, autoritățile poloneze din Lwow și alte localități din Galiția orientală, au făcut mai multe razii.

Numeroși ucranieni au fost arestați, printre cari și bancherul Skople.

Numărul celor arestați nu a fost publicat.

Din sursă bine informată se află că autoritățile poloneze sunt pe urma unei organizații ucrainiene ilegale, formată din membri ai organizației „O. U. S.", dizolvată acum câtva timp. Autoritățile anchetatoare sunt în posesiunea unor dovezi categorice, din care reiese că arestații erau în legătură cu factori din străinătate.

Cercurile politice din Varșovia subliniază că Germania are un rol în această chestiune. Se știe că „O. U. S." a fost finanțată și sprijinită de Germania. Conducătorul acestei organizații a fost cunoscutul terorist, colonelul Konowagez, care în luna Mai 1938 a fost ucis într'un atentat cu bombe, la Amsterdam. Urmașul colonelului Konowagez este un anume Melnik, care locuia la Berlin, apoi în Ucraina Carpatică, unde a fost mâna dreaptă a abatelui Volosin. Actualmente Melnik se află la Bratislava.

ORGANIZAREA POLONIEI IN TIMP DE CRIZA

Varșovia, 31 (Rador). — Monitorul Oficial publică Luni, în virtutea deplinelor puteri acordate președintelui republicei în materie de apărare națională, două decrete privitoare la organizarea țării în timp de „criză".

Primul decret prevede rechiziționarea în întreaga țară a tuturor mijloacelor de transport automobile și hipomobile.

Al doilea decret autorizează în timp de pace reuniunea tribunalelor de război.

Acest ultim decret trebue să înlesnească lupta contra spionajului.

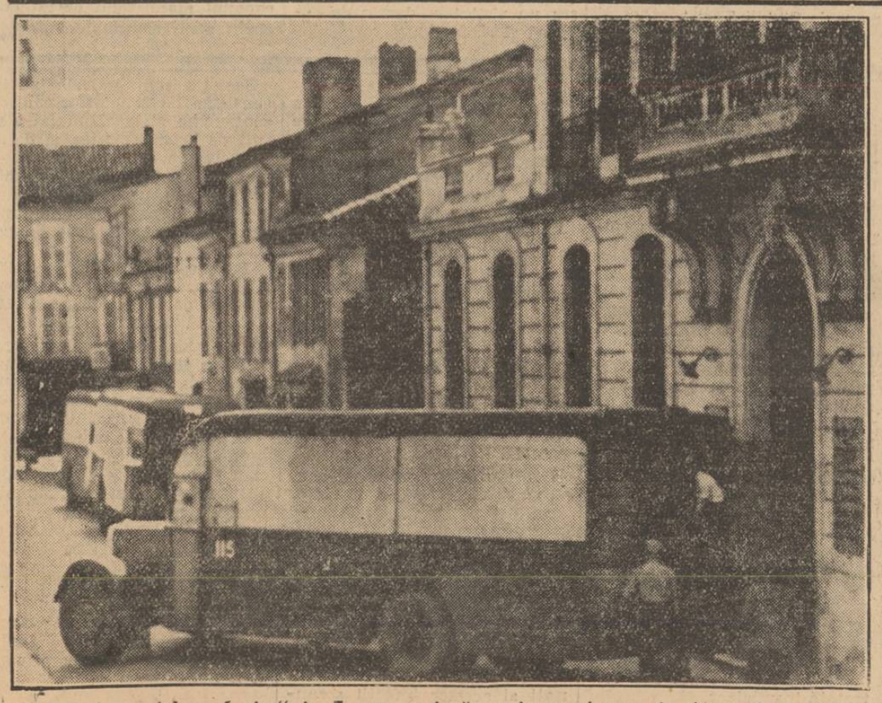

Aurul spaniol „refugiat" în Franța, e încărcat în camioane și reîntors în patrie

INCENDIUL DIN SCHELA PETROLIFERĂ TEIȘ

Pagube de 1 milion jumătate

Târgoviște, 31 Iulie

La stația de compresoare a soc. „Prahova", din schela „Teiș", a isbucnit un incendiu, care a distrus clădirea și a avariat două compresoare.

Focul a luat naștere din pricina presiunii, care a făcut să iasă un ventil, iar gazele inundând camera, s'au aprins dela scânteile eșapamentului motorului.

Pagubele au fost evaluate la un milion jumătate lei.